

מחזוריות והתחדשות בראש השנה וביום הכיפורים

“שנה הלכה שנה באה”

מבוא

השנה העברית מתחילה בתהליך מתמשך שראשיתו בחודש אלול וסופו בחג הסוכות (סוף חודש תשרי). המסורת היהודית מתייחסת לפתיחת השנה כמסע שבו הפרטים והקהילות בוחנים את השנה החולפת ומתכוננים מחשבתית ונפשית להתחלה החדשה. בדימויים המסורתיים האדם ומעשיו עוברים מעין תהליך של משפט שבסופו הכרעה הנוגעת לחיי האדם בשנה החדשה. ביסודה, זוהי גישה אופטימית, גישה המציעה להתבונן אחורה על מה שהיה בסיפוק – כשהדברים עלו יפה, או בחמלה – ביחס לשגיאות וחרטות, מתוך אחריות לקבל החלטות על שינוי ותיקון. חגי תשרי מביאים לידי ביטוי את המתח בין מחזוריות קבועה להתחדשות ושינוי. המחזוריות הקבועה של הטבע, כמו גם הרגלים ושגרה, יוצרים עוגן של בטחון, ומאפשרים תכנון תוכניות וציפיות. יחד עם זאת, ישנה סכנה של הרגל ואדישות הנובעים מהצמודות למוכר ולרגיל. בשונה מכך, התהליך האישי-הפנימי של תיקון הוא תהליך בלתי צפוי ומכוון כולו לשינוי והתחדשות.

מערך השיעורים מוקדש למתח בין הקבוע למתחדש, בין מחזוריות לשינוי.

בשיעור ראש השנה נתמקד במעגל השנה, בסמליות ובמשמעות של מעגל שאין לו התחלה ואין לו סוף, לצד החשיבות הרבה לסמן נקודות בזמן שיאפשרו עצירה, התבוננות ושינוי.

בשיעור יום הכיפורים נתמקד בסליחה כמאפשרת התחלה חדשה. הסליחה מחייבת הכרה בטעות ותשומת לב למה שאירע, לצד היותה מפתח להתחלה חדשה. נעסוק בקושי להתנצל ובהתפייסות, אך גם בכוח לשנות ולהתחיל מחדש באמצעות מילים. נתייחס לחוויה האישית והחברתית, ולכוח שיש לקהילה שמקיימת תהליכי מחשבה ותשובה ביחד. נתייחס גם לערך של התבוננות פנימה ולעוצמה של חברה שיודעת להושיט יד ולסלוח.

מטרות המערך

- 1 להכיר את הרעיון של מעגל השנה וראש השנה כהתחלה חדשה
- 2 העמקה ברעיון הסליחה והפיוס כערך וכפעולה
- 3 עבודה יצירתית בעקבות מקורות

ציוד דרוש

- אמצעי הקרנה ושמע
- דפי מקורות
- מספריים, צבעים וכלי כתיבה
- מעגלי שנה שונים לגזירה
- סיכות מתפצלות

דגש למורה: השיעור מלווה בתהליך יצירה של מעגלי שנה המשולבים זה בזה, על מנת להדגים את המעגליות והמחזוריות של הזמן, וגם את הפרטים הייחודיים והאישיים בחייו של כל אדם. העיגולים מופיעים זה לצד זה ב**נספח ב** (מוכנים לגזירה ולצביעה). בסוף התהליך ניתן לחבר אותם זה לזה באמצעות סיכה מתפצלת ולחשוב על התנועה בזמן והקשר בין מעגל הטבע, מעגל החגים והמעגל האישי. לכל עיגול הנחיה במהלך השלבים השונים של השיעור.

א. פעילות פתיחה - בעקבות השיר 'בשנה הבאה'

- 1** **נסביר:** בקרוב נציין את ראש השנה העברית. החודש הראשון בלוח השנה העברי הוא חודש תשרי. כל שנה מורכבת משניים עשר חודשים. נשאל:

שאלות

 - אילו שמות של חודשים עבריים מוכרים לכם/ן?
 - חוץ מהחודשים החוזרים על עצמם כל שנה, מה עוד חוזר על עצמו כל שנה? (עונות השנה, חגים, שנת הלימודים והחופש הגדול, ימי הולדת וימי זיכרון)
- 2** **נסביר:** המהלך השנתי החוזר על עצמו נקרא גם 'מעגל השנה'. נצייר מעגל או נראה עיגול נייר. נשאל:

שאלות לדיון

 - האם אפשר לדעת היכן נקודת ההתחלה של המעגל?
 - למה חשוב שגם במעגל שחוזר על עצמו שוב ושוב (מעגל השנה) תהיה הזדמנות לעצור כדי לציין התחלה חדשה? (נדבר על החשיבות שבעצירה ובהתבוננות, על ההזדמנות לתקן ולהתחיל מחדש, על היופי שבסימון ההתקדמות והצמיחה משנה לשנה)
 - אילו אירועים ייחודיים/יוצאי דופן קרו בשנה שעברה ולא קורים כל שנה?
 - איזה אירוע מיוחד עתיד לקרות בשנה הבאה?
- 3** נחלק לכל תלמיד/ה את עיגול השנה הקטן ביותר (**נספח ב**). נבקש לצייר או לכתוב על צד אחד של העיגול אירוע אישי ורגש ביחס לשנה שעברה, ובצד השני של אותו עיגול לציין ציפייה או משאלה לקראת השנה החדשה. ננחה לצבוע כל צד בצבע המתאים לרגש שהוא מעורר בנו.

למידה בחברותא

- 4** נקריין/נשמיע את השיר '**בשנה הבאה**'. מאת אהוד מנור (**נספח א**). לאחר ההאזנה, נתחלק לחברותא וננחה לענות על השאלות שמופיעות בנספח.

5

- נתכנס במליאה ונסביר: השיר נכתב מתוך עצב גדול של הכותב על אחיו שנפל במלחמה. נשאל:
 אילו רמזים בשיר מעידים שהשנה שעברה הייתה קשה או עצובה? (דוגמת הפזמון שחוזר ומבטיח שיהיה טוב... כנראה כיוון שעכשיו עצוב)
 אילו רגשות מעוררת המנגינה? האם המנגינה מתאימה למילים של השיר?
 "עוד תראה כמה טוב יהיה בשנה הבאה" – מי יראה כמה טוב יהיה? האם זו הבטחה? משאלה? תקווה?
 נציג את הבתים הנוספים שהתלמידים: הוסיפו לשיר בזמן העבודה בחברותא. נשאל: מה יכול להפוך שנה לטובה לפי שירו של אהוד מנור? (נדגיש את המסר שאם הכול יקרה כרגיל, זו תהיה שנה טובה)
 מה הופך את השנה לטובה לפי הבתים שאתם/ן כתבתם/ן?

שאלות לדיון

6

- נחלק לכל תלמיד/ה עיגול נייר שעליו מסומן מעגל שנה, מחולק ל-12 חודשים (מתוך **נספח ב**).
 נבקש להוסיף למעגל אירועים משפחתיים ו/או אישיים ולצבוע/לקשט כל חודש לפי האווירה ומצב הרוח שהוא מעורר. נשאל:
 היכן מופיעות התחלות חדשות במעגל השנה? איזו התחלה חשוב לסמן ולמה? (נדבר על מעגליות ומחזוריות, על סימון הזמן שחולף, על היכולת לראות מה נגמר ומה מחכה בהמשך)
 מה המטרה של ראש השנה?
 מתי טוב להפסיק את המחזוריות הקבועה?
 למה להתחיל כל פעם מחדש ולא להמשיך ברצף?

שאלות לדיון

ב. לימוד בחברותא – להתעורר לשנה חדשה

- 1 נחלק את דף המקורות (**נספח ג**) ואת העיגול שעליו מסומנות ארבע עונות השנה (מתוך **נספח ב**).
 נקרא ונבאר את המקורות במליאה. נדגיש את ההתבוננות על ראש השנה כזמן של עצירת השגרה והמחזוריות (שגורמים לאדישות או לתרדמה) על מנת לאפשר תיקון והתחלה חדשה.
 2 נבקש לענות על השאלות לדיון בחברותא (מתוך **נספח ג**), ונבקש מכל תלמיד/ה לצבוע את העיגול שלו/ה.

ג. דיון מסכם במליאה

- 1 נסביר: השיר 'שנים עשר ירחים' מאת נעמי שמר מתאר שנה עברית מלאה (ירח היא מילה נרדפת ל'חודש'. שתי המילים מדגישות את המחזוריות הקבועה של הירח שאורכה כ-30 יום).
 (נבקש להקשיב היטב לסוף השיר). נשאל: **נשמיע את השיר**

שאלות

- אילו רגשות מביע השיר ביחס לסוף השנה ולהתחלה החדשה (מילים ומגינה)?
 מה אתם/ן מעדיפים/ות – את החזרתיות והשגרה, או את החידוש והשינוי?
 2 נחלק לכל תלמיד/ה סיכה מתפצלת ונבקש לחבר את מעגלי השנה השונים. נשאל:
 איזה צד של העיגול הקטן נרצה להציג במרכז? האם את השנה החדשה (ואז השנה החולפת היא זכרון בגב הדף) או להראות את השנה החולפת (ואז השנה החדשה היא הפתעה או סוד)?
 מה קבוע ומה משתנה?
 האם הצבעים והקישוטים שבחרנו לעונות השנה מתאימים גם לאירועים ולתחושות שמופיעים בעיגולים האחרים?

שאלות לדיון

ד. מהלכה למעשה

לוח 'בין כסה לעשור': נכין לוח כיתתי שילווה את עשרת הימים מראש השנה ועד ליום הכיפורים. נקיים החלטה כיתתית על התנהגויות או מעשים שאותם נרצה להפסיק לעשות במהלך הימים האלה וכן מעשים מהם נרצה להיגמל לתמיד (למשל נפסיק לריב בהפסקות או לא נשאיר לכלוך על הרצפה בסוף היום), ועל פעולות שסייעו להתחיל את השנה החדשה ברגל ימין. הפעולות יכולות להיות פנים כיתתיות (כמו לזכור להתקשר לתלמיד/ה חולה) או בית ספריות (להכין משחקי קיר להפסקה) או קהילתיות (להכין שנה טובה לבית אבות סמוך). נבחר פעולה לכל יום ונסמן ביצוע.

א. פעילות פתיחה

1 **נסביר:** יום הכיפורים חל בי' בתשרי, עשרה ימים לאחר ראש השנה. יום הכיפורים הוא יום המוקדש לסליחה. יש הנוהגים לציין את יום הכיפורים בצום ובתפילות, ואחרים מנצלים את היום לחשיבה על הדברים שצריך להתחרט עליהם, להתנצל ולהתחיל לתקן. אחת התפילות המרכזיות ביום הכיפורים היא 'תפילת נעילה' הנאמרת לפנות ערב ומציינת את צאת יום הכיפורים.

2 נחלק לתלמידים קטע מתוך פיוט בתפילת נעילה (**נספח ד**). נקרא את המילים בקול. נסביר ונבאר מילים לפי הצורך. **נשאל:**

- שאלות לדיון**
- ? "פתח לנו שער בעת נעילת שער" – מה ננעל? לאן נפתח שער חדש?
 - ? מה נרצה להשאיר מחוץ לשער (של השנה החדשה)? איך אפשר לעשות זאת?
 - ? מתי בקשת סליחה היא פתיחת שער? איזה שער היא נועלת?
 - ? התפילה מזכירה את מחזוריות היממה: "השמש יפנה... פנה יום". האם ביום הכיפורים חשוב לזכור את המחזוריות או את ההתחדשות?

3 נבקש מהתלמידים לצייר על דף המקורות (**נספח ד**) את השער כפי שעולה בדמיונם/ן (פתוח / סגור, בתחילת השביל / בסופו, מה ברקע...). בסיום, נבקש לתלות את הציורים על הלוח. נדון בהבדלים בין הציורים, ונשאל אם רעיון השער מעורר תקווה ואופטימיות או תחושות אחרות.

נשאל:

- שאלות**
- ? למה רק בסוף יום הכיפורים מגיעים לשער ההתחלה החדשה?
 - ? מה הקשר בין סליחה להתחלה חדשה?

ב. לימוד בחברותא - שותפות ופיוס

1 נחלק את דף המקורות (נספח ה) ונתחלק ללמידה בחברותות.

דגש למורה

- דף מקורות ה'1 מתאים לעבודה בקבוצות ומזמן כתיבה יוצרת והצגות.
- דף מקורות ה'2 מתאים לאוריינות ברמה גבוהה יותר ומותאם ללמידה בחברותות.
- « נבחר בלימוד המתאים ליכולת הכיתה ובהתאמה לרמת האוריינות.

2 דיון מסכם במליאה

- דף מקורות ה'1: נשמע מספר סיפורים של יונתן, ונתייחס לאפשרות להמשיך את החברות גם לאחר ריב.
- דף מקורות ה'2: נשאל על ההבדל בין מריבות תכופות לבין "אחטא ואשוב ואשוב". נתייחס לכוונה, לחוסר הרגישות כלפי האחר, למי שמתנצל/ת מן השפה ולחוץ, למי שחושב/ת שיום הכיפורים הוא יום של סליחה ללא מאמץ אנושי אישי.

נשאל:

- למה לדעתכם/ן חשוב שיהיה יום משותף שבו כולם/ן עוסקים/ות בבקשת סליחה ובמחשבות על חרטה ותיקון?
- למה השער לשנה החדשה נפתח רק לאחר יום הכיפורים ולא בראש השנה?

שאלות

3 נזמין את התלמידים לחזור אל הציורים מתחילת השיעור (נספח ד) ולהוסיף את המילה 'סליחה' במקום המתאים ביחס לשער. (באיזה שלב בתהליך תחילת השנה צריכה להתקיים הסליחה? יותר קרוב לסוף השנה היוצאת? ממש לקראת יום הכיפורים? ליד השער? על השביל?)

בשנה הבאה מילים: אהוד מנור, לחן: נורית הירש

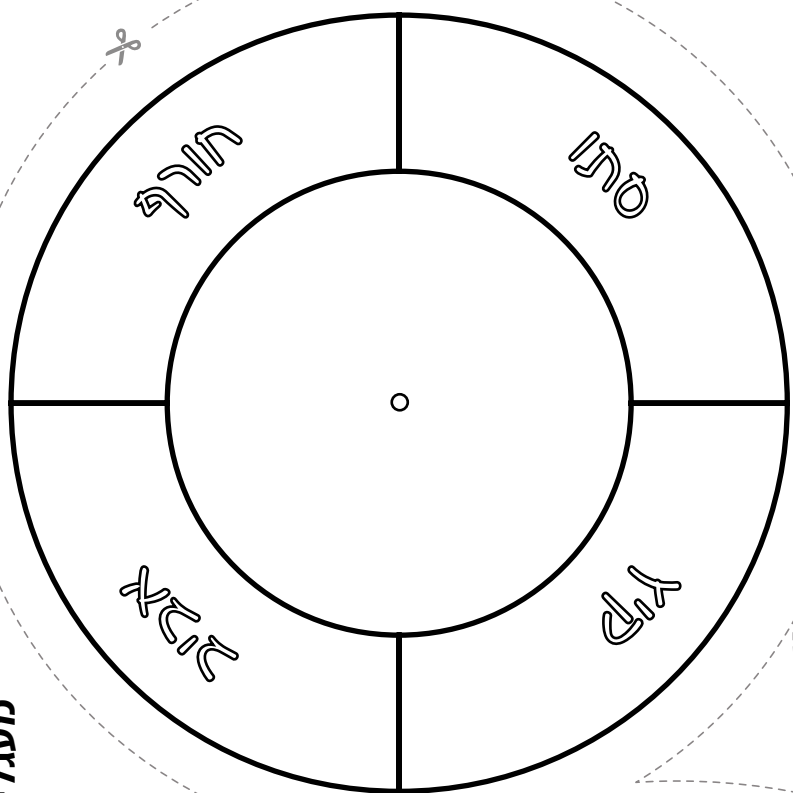
בשנה הבאה נשב על המרפסת
ונספר צפרים נודדות.
ילדים בחפשה ישחקו תופסת
בין הבית לבין השדות. | עוד תראה, עוד תראה
כמה טוב יהיה
בשנה, בשנה הבאה.
ענבים אדמים יבשילו עד הערב
ויגשו צוננים לשלחן,
ורוחות רדומים ישאו על אם הדרך
עתונים ישנים ועון. | עוד תראה, עוד תראה
כמה טוב יהיה
בשנה, בשנה הבאה.
מול האור הנגד, הלבן.
אנפה לבנה תפרש באור כנפים
והשמש תזרח בתוכן.
עוד תראה, עוד תראה
כמה טוב יהיה
בשנה, בשנה הבאה. | עוד תראה, עוד תראה
כמה טוב יהיה
בשנה, בשנה הבאה.
בשנה הבאה נפרש כפות ידים
מול האור הנגד, הלבן.
אנפה לבנה תפרש באור כנפים
והשמש תזרח בתוכן.
עוד תראה, עוד תראה
כמה טוב יהיה
בשנה, בשנה הבאה. |
|---|--|--|--|

שאלות לדיון

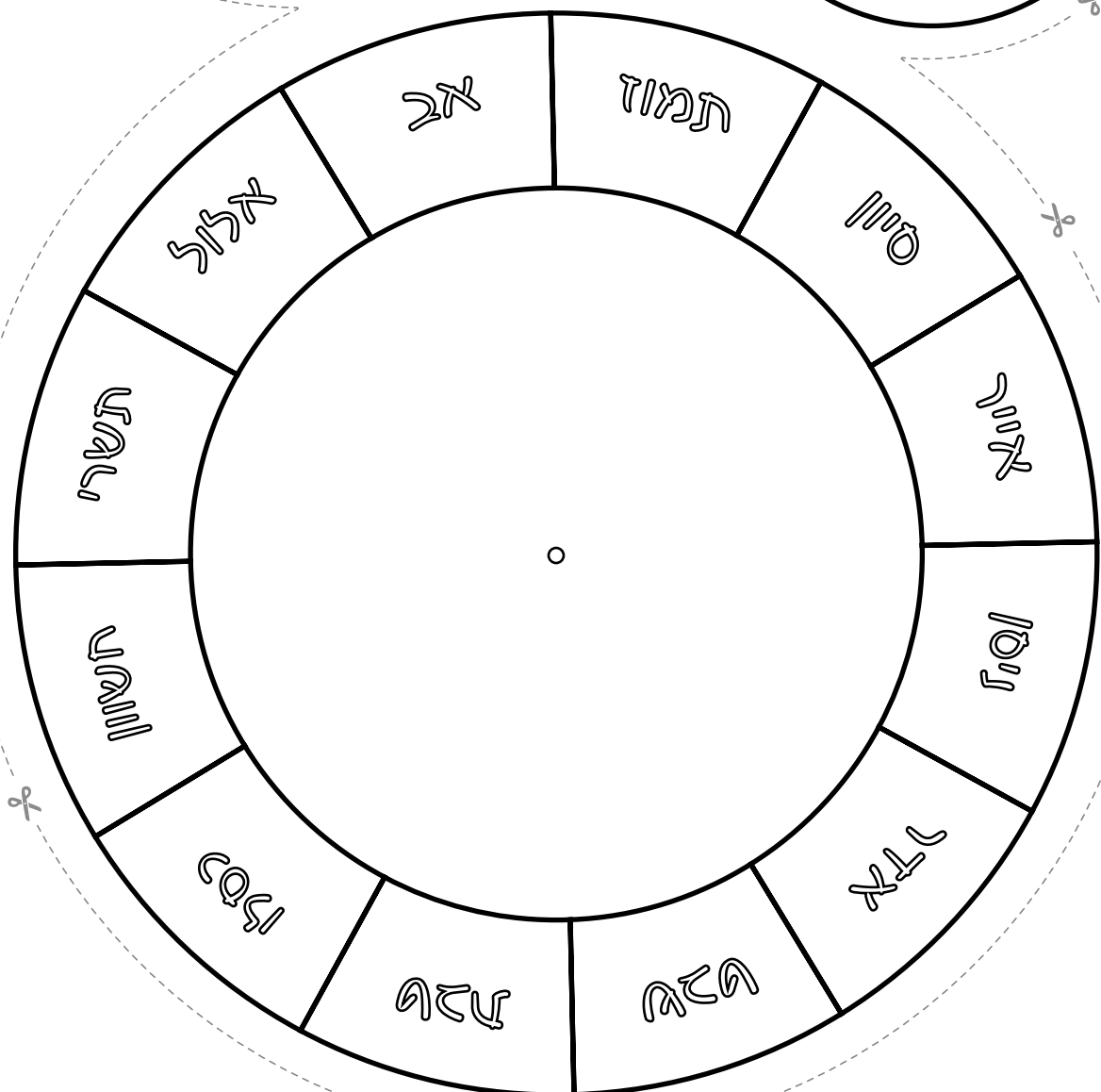
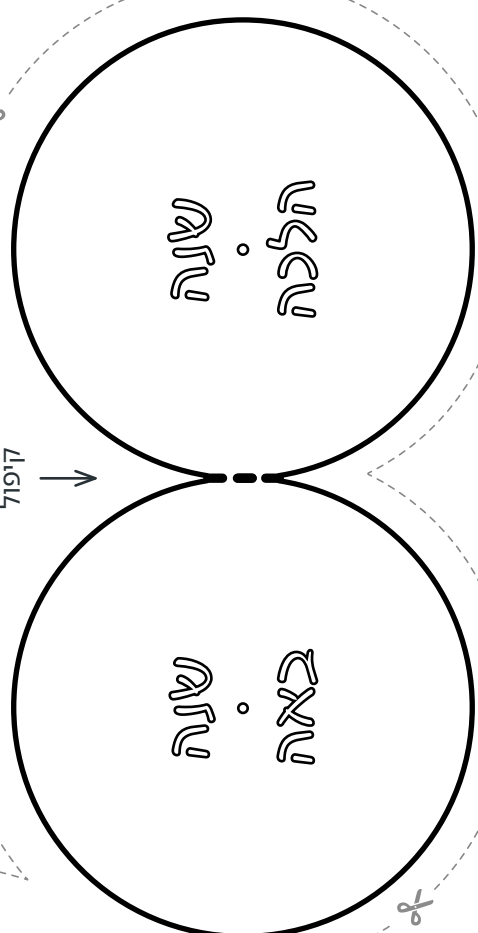
- ❓ סמנו בשיר שני רמזים לתקופת הקיץ.
- ❓ סמנו בשיר שני רמזים למעוף הציפורים.
- ❓ הציעו רעיונות נוספים לאירועים או לתופעות טבע שקורים כל שנה והפכים אותה לשנה טובה?
- ❓ כיצד אירועים שגורתיים שקורים כל שנה תמונת השנה הבאה שהוא מתאר?
- ❓ בחרו את אחד הבתים וציירו את תמונת השנה הבאה בשבע, בצליל או בטעם. כתבו בית נוסף על השנה בכל אחד מהבתים מתוארת השנה הבאה בשבע, בצליל או בטעם. כתבו בית נוסף על השנה הבאה (שימו לב להדגיש אחד מהחושים).

מעגלי השנה - מחזוריות וחידוש

ליפול

להתעורר לשנה חדשה

בְּנֹא אֲדָם, מִה לֵךְ נִרְדָּם, קוּם קְרָא בְּתַחֲנוּנֶיךָ.
שִׁפּוֹף שִׁיחָה, דְּרִישׁ סְלִיחָה, מְאָדוֹן הָאֲדוּנִים.
רְחֵץ וְטֹהַר, וְאֵל תְּאָהֵר, בְּטָרָם יָמִים פּוֹנִים.
(מתוך פיוט הסליחות: בן אדם מה לך נרדם)

- את הפיוט שרים מוקדם בבוקר במהלך אמירת הסליחות. מה הכוונה במילים "מה לך נרדם"?
- איר נהוג לבקש סליחה לפי הפיוט?
- הפיוט מתייחס לסליחה שמבקשים מאלוהים. בחרו משפט או ביטוי שמתאים גם לבקשת סליחה מחבר או מאדם אחר.
- "בְּטָרָם יָמִים פּוֹנִים" - הפיוט קורא לאדם להתעורר לפני שהימים חולפים. איזה ימים הכוונה? (היעזרו במידע על הסליחות כדי לענות), למה חשוב להתעורר דווקא בימים אלה?

כיצד מסייעת הסליחה להתחיל שנה חדשה?
ה'**סליחות**' הן פיוטים ותפילות שתונכם בקשת סליחה ומחילה. הן נאמרות באלול לקראת ראש השנה ובעשרת ימי תשובה לקראת יום הכיפורים. בפיוטים ובתפילות אלה משולבים פסוקים מהמקרא והם עוסקים בסליחה ובחזרה של האדם הפרטי וגם של העם כולו.

השעון והשופר | רב משה אביגדור עמיאל

יש שעון פשוט המורה על השעות, ויש שעון מעורר... שיש לו עוד תפקיד אחד: לעורר את הישנים ולהקליט את הנרדמים [להעיר את מי שישן]. הראשון פועל את פעולתו רק באמצעות חוש הראייה, והשני גם על ידי חוש הראייה וגם על ידי חוש השמיעה.

ראש-השנה הוא מעין שעון, השעון המעורר. הוא לא רק מורה את השנים, כמו שעון את השעות, הוא גם מקליט [מעורר], על ידי חוש השמיעה של קול השופר הקורא: "עורר ישנים משנתכם והקיצו נרדמים מתרדמתכם".

- מי מעיר אתכם/בבוקר? איך אתם/מתעוררים/ות? איך אתם/מגיבים/ות לצלול השעון המעורר? מתי נוח לקבל את התזכורת משעון מעורר, מתי לא? מדוע אגחנו זקוקים/ות לשעון? מתי חשוב שכולם/יפעלו על פי אותו לוח זמנים?
- השעון מעיר את מי שישן. את מי מעיר השופר? מה הכוונה בקריאה לאנשים להתעורר בראש השנה? לפי דברי הרב עמיאל ראש השנה דומה לצלול של שעון מעורר - את מי ראש השנה מעיר? ממה?
- איך ראש השנה מעורר לפעולה? הציעו לפחות שתי הצעות.

שנים עשר ירחים | נעמי שמו

בְּתַשְׁרֵי נִתְּנוּ הַדָּקֶל
פְּרֵי שָׁחוֹם נְחֹמֵד,
בְּחֻשְׁוֹן יָרַד יִרְה
וְעַל גִּגֵי רְמָד.
בְּכַסְלֹ נִרְקִיס הוֹפִיעַ,
בְּטֶבֶת בְּרָד,
וּבְשֶׁבֶט חֲמָה הַפְּאִיעָה
לְיוֹם אָחָד.
בְּאֶדְר עָלָה נִיחוּחַ
מִן הַפְּרִדְסִים,
בְּנִיסָן הוֹנְפוּ בְּכַחַ
כָּל הַחֲרָמִשִׁים.
בְּאֶדְר עָלָה נִיחוּחַ
וּבְכּוּא אֶלּוּל אֶלְיֵנוּ
רִיחַ סִתּוֹ עָלָה,
וְהִתְחַלְּנוּ אֶת שִׁירֵנוּ
מִהַתְחַלָּה.
בְּאֶדְר עָלָה נִיחוּחַ
וּבְכּוּא אֶלּוּל אֶלְיֵנוּ
רִיחַ סִתּוֹ עָלָה,
וְהִתְחַלְּנוּ אֶת שִׁירֵנוּ
מִהַתְחַלָּה.

- סמנו את כל ההתייחסויות לטבע ולחלקאות בשיר.
- מדוע מודגשים תהליכי הטבע כדי להראות שהשנה עוברת?
- איזה צבע או איור מתאים לכל עונה לדעתכם/?
- צבעו בעיגול שקיבלתם/ את ארבעת העונות.
- מה מתחדש במהלך השנה לפי השיר?

פתיחה לנו שער

פְּתַח לָנוּ שַׁעַר

בְּעֵת נְעִילַת שַׁעַר

כִּי קָנָה יוֹם

הַיּוֹם וְקָנָה

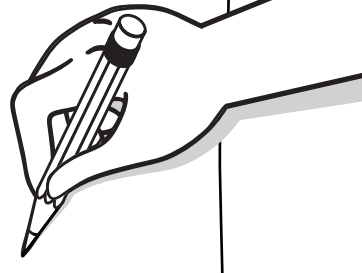
הַשָּׁמַשׁ לְבֹא וְלִזְנוּחָה

נְבוֹאָה שְׁעָרֶיךָ

מתוך : תפילת נעילה

'נעילה' היא התפילה החותמת את יום הכיפורים. כשיום הכיפורים מגיע אל סיומו מבקשים את "פתיחת השער" דווקא ולא את נעילתו. יש בכך ביטוי לאמונה שעדיין ניתן לתקן ולשנות.

שותפות ופיוס

שותפים |

מילים: שלומית כהן אסיף, לחן: יוני רכטר

יונתן ואני כבר לא שותפים

יונתן לקח לי את כל הקלפים.

ירדתי לחצר לחפש חבר אחר.

רק בנות שיחקו בחצר

ואיתן אני לא מסתדר.

כשחזרתי הביתה אמא שאלה:

"איפה היית?"

יונתן הביא לך קלפים

אמר שאתם שוב שותפים."

איזה חבר,

בדיוק כשאני אינני

הוא בא לבקרי.

להאזנה לשיר

התפייסות |

מילים: שלומית כהן אסיף, לחן: יוני רכטר

רוצה להתפייס עם יונתן

ולא יודע איך.

כותב לו מכתב, כותב את האמת

את הדף מקמט.

אני בחדר מתהלך. צעד גדול, צעד קטן

שורק את השריקה שלי ושל יונתן.

הטלפון מצלצל אני ממחר לענות

אבל זה לא יונתן.

מחייג שלוש ספרות ראשונות

ומהסס

ושוב מרים את השפופרת וחושב:

איך להתפייס?

אחר כך אני מחייג בלי היסוס

ויונתן עונה: "חייגתי אליך

הקו שלך תפוס."

להאזנה לשיר

שאלות לדיון

- איך מתוארת ההתפייסות בכל אחד מן השירים?
- לפי השירים, איך אפשר לדעת שקשה לבקש סליחה ולהתפייס?
- האם הייתם/מקבלים/ות שיחת טלפון או הזמנה להמשיך לשחק יחד כבקשת סליחה, או שחשוב לכם/שתהיה בקשת סליחה מפורשת?

בחרו שיר אחד משני השירים וספרו את הסיפור מנקודת המבט של יונתן

שאלות

- תארו איך התפתח הריב מנקודת מבטו.
- מה נאמר במוהלך ההתפייסות?
- מה קרה בפגישה הראשונה אחרי ההתפייסות?

למה מתכוונים כשאומרים סליחה?

האומר, אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אִין מְסַפֵּיקין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. עֲבֻרוֹת שֶׁבִין אָדָם לַמָּקוֹם (כִּינּוּי לאל), יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר עֲבֻרוֹת שֶׁבִין אָדָם לְחֶבְרֹ, אִין יוֹם הַכִּפּוּרִים מְכַפֵּר, עַד שְׂרִיצָה (יבקש סליחה) אֶת חֶבְרוֹ.

משנה, מסכת יומא ה', ט

ביאור: אם אדם אומר לעצמו, תמיד אפשר לבקש סליחה אז אני אפגע ואתנצל, אפגע ואתנצל, הוא לא יקבל הזדמנות לחזור בו. אדם שחוטא כלפי אלוהים יכול להתפלל ולבקש סליחה ביום הכיפורים אבל אדם שפגע באדם אחר לא יכול להתפלל ביום כיפור ולחשוב שזה מספיק. הוא צריך לגשת למי שנפגע, לבקש סליחה, עד שהאחר יסלח לו.

איך אומרים במשנה (מסכת יומא)?

תמיד אפשר לבקש סליחה אז אני אפגע ואתנצל - " _____ "

חטאים כלפי אלוהים - " _____ "

פגיעה של אדם באדם אחר - " _____ "

לבקש סליחה מחברה - " _____ "

שאלות לניווט

- ? למה ישנה חזרה על הביטוי "אֶחָטָא וְאָשׁוּב"? מה ההבדל בין מי שאומר את זה פעם אחת ומי שחוזר על התנהגות זו?
- ? מה דעתכם/על הכלל "האומר אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אִין מְסַפֵּיקין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה"?
- ? מה ההבדל בין "אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אִין מְסַפֵּיקין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה" לבין זוג חברים/ות שרבים/ות שוב ושוב?